

Conselleria d'Educació, Cultura i Esport

DECRET 254/2019, de 29 de novembre, del Consell, de declaració com a bé d'interés cultural, amb la categoria de lloc històric, de la finca el Poblet, a Petrer. [2019/11861]

L'article 49.1.5 de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana estableix la competència exclusiva de la Generalitat en matèria de Patrimoni històric, artístic, monumental, arquitectònic arqueològic i científic, sense perjudici del que disposa el número 28 de l'apartat 1 de l'article 149 de la Constitució Espanyola. L'article 26.2 de Llei 4/1998, d'11 de juny, del patrimoni cultural valencià disposa que la declaració d'un bé d'interés cultural es farà mitjançant un decret del Consell, a proposta de la conselleria competent en matèria de cultura. Tot això sense perjudici de les competències que l'article 6 de la Llei 16/1985, de 25 de juny, del patrimoni històric espanyol reserva a l'Administració General de l'Estat.

Mitjançant la Resolució de 19 de febrer de 2019, de la Conselleria d'Educació, Investigació Cultura i Esport, es va acordar incoar l'expedient per a la declaració de bé d'interés cultural amb la categoria de lloc històric, a favor de la finca el Poblet, situada a Petrer, determinant els seus valors especialment vinculats al patrimoni històric i militar de la Guerra Civil, delimitant-la, descriuint els immobles que la conformen, articulant la corresponent normativa protectora i sotmetent-se l'expedient incoat a tràmit d'informació pública.

Consta en l'expedient l'informe favorable a la declaració de bé d'interés cultural del Consell Valencià de Cultura, de la Reial Acadèmia de Belles arts de Sant Carles i de la Universitat d'Alacant, que han prestat la conformitat a la proposta declarativa que se'ls ha elevat, de conformitat amb el que estableix l'article 27.5 de la Llei 4/1998, d'11 de juny, del patrimoni cultural valencià.

Així mateix s'han demanat de les conselleries afectades els informes exigits per l'article 43 de la Llei 5/1983, de 30 de desembre, de la Generalitat, del Consell, sense que s'hi haja formulat per aquestes cap alegació.

Per la representació de la propietat s'han formulat al·legacions en el tràmit d'informació pública i en el de l'audiència, que han sigut ratióndament contestades.

Aquest decret s'adequa als principis de bona regulació establerts en l'article 129 de la Llei 39/2015, de 30 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, havent-se acreditat la concorrència en aquesta iniciativa normativa dels principis de necessitat, eficàcia, proporcionalitat, seguretat jurídica, transparència en el seu procés d'elaboració, i eficiència.

En compliment del principi de necessitat i eficàcia l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana preceptua en l'article 12 que la Generalitat velarà per la protecció i defensa de la identitat i els valors del poble valenciano i el respecte a la seua diversitat i al seu patrimoni històric. En aquest sentit, la disposició addicional cinquena de la Llei 4/1998, d'11 de juny, del patrimoni cultural valencià, modificada per Ley 9/2017, de 7 d'abril, proclama per mandat directe de la llei, l'excellència patrimonial del patrimoni històric i arqueològic civil i militar de la Guerra Civil en la Comunitat Valenciana, a més dels espais singulars rellevants i històrics de la capitalitat valenciana, com tots aquells edificis que es van utilitzar de seu del govern de la República, a més dels espais rellevants que van utilitzar personatges importants de la nostra història durant el període de guerra de 1936 a 1939, resultant la finca el Poblet, de Petrer, des d'aquesta perspectiva memorialista que incorpora l'ordenament jurídic, l'últim enclavament en què es van establir discretament les institucions republicanes, en celebrar-se en aquesta les dues últimes reunions del Consell de Ministres en circumstàncies urgents per al mateix règim abans de la seua caiguda.

La finca el Poblet, de Petrer, és un lloc vinculat amb caràcter decisiu a esdeveniments històrics del passat i constitueix una fita paradigmàtica de l'itinerari cultural de la memòria històrica. En incorporar aquests valors culturals en grau excepcionalment significatiu, s'imposa el seu màxim reconeixement a nivell patrimonial mitjançant la declaració com a bé d'interés cultural de conformitat amb el mandat contingut en la Llei 4/1998, d'11 de juny, del patrimoni cultural valencià.

En compliment del principi de proporcionalitat, aquest decret constitueix l'eina necessària i imprescindible per a la preservació, en la seua

Conselleria de Educación, Cultura y Deporte

DECRETO 254/2019, de 29 de noviembre, del Consell, de declaración como bien de interés cultural, con la categoría de sitio histórico, de la finca El Poblet, en Petrer. [2019/11861]

El artículo 49.1.5 del Estatuto de Autonomía de la Comunitat Valenciana, establece la competencia exclusiva de la Generalitat en materia de Patrimonio histórico, artístico, monumental, arquitectónico arqueológico y científico, sin perjuicio de lo que dispone el número 28 del apartado 1 del artículo 149 de la Constitución Española. El artículo 26.2 de Ley 4/1998, de 11 de junio, del patrimonio cultural valenciano dispone que la declaración de un bien de interés cultural se hará mediante decreto del Consell, a propuesta de la conselleria competente en materia de cultura. Todo ello sin perjuicio de las competencias que el artículo 6 de la Ley 16/1985, de 25 de junio, del patrimonio histórico español reserva a la Administración General del Estado.

Mediante Resolución de 19 de febrero de 2019, de la Conselleria de Educación, Investigación Cultura y Deporte, se acordó incoar el expediente para la declaración de bien de interés cultural con la categoría de sitio histórico, a favor de la finca El Poblet, situada en Petrer, determinando sus valores especialmente vinculados al patrimonio histórico y militar de la Guerra Civil, delimitándola, describiendo los inmuebles que conforman la misma, articulando la correspondiente normativa protectora y sometiéndose el expediente incoado a trámite de información pública.

Consta en el expediente el informe favorable a la declaración de bien de interés cultural del Consell Valencià de Cultura, de la Real Academia de Bellas Artes de San Carlos y de la Universidad de Alicante, que han prestado su conformidad a la propuesta declarativa que se les ha elevado, de conformidad con lo que establece el artículo 27.5 de la Ley 4/1998, de 11 de junio, del patrimonio cultural valenciano.

Asimismo, se han recabado de las consellerias afectadas los informes exigidos por el artículo 43 de la Ley 5/1983, de 30 de diciembre, de la Generalitat, del Consell, sin que se haya formulado por las mismas alegación alguna.

Por la representación de la propiedad se han formulado alegaciones en el trámite de información pública y en el de la audiencia, que han sido razonadamente contestadas.

Este decreto se adecúa a los principios de buena regulación establecidos en el artículo 129 de la Ley 39/2015, de 30 de octubre, del procedimiento administrativo común de las administraciones públicas, habiéndose acreditado la concurrencia en esta iniciativa normativa de los principios de necesidad, eficacia, proporcionalidad, seguridad jurídica, transparencia en su proceso de elaboración, y eficiencia.

En cumplimiento del principio de necesidad y eficacia el Estatuto de Autonomía de la Comunitat Valenciana preceptúa en su artículo 12 que la Generalitat velará por la protección y defensa de la identidad y los valores del pueblo valenciano y el respeto a su diversidad y a su patrimonio histórico. En este sentido, la disposición adicional quinta de la Ley 4/1998, de 11 de junio, del patrimonio cultural valenciano, modificada por Ley 9/2017, de 7 de abril, proclama por mandato directo de la ley, la excelencia patrimonial del patrimonio histórico y arqueológico civil y militar de la Guerra Civil en la Comunitat Valenciana, además de los espacios singulares relevantes e históricos de la capitalidad valenciana, como todos aquellos edificios que se utilizaron de sede del gobierno de la República, además de los espacios relevantes que utilizaron personajes importantes de nuestra historia durante el periodo de guerra de 1936 a 1939, resultando la finca El Poblet, de Petrer, desde esta perspectiva memorialista que incorpora el ordenamiento jurídico, el último enclave en que se establecieron discretamente las instituciones republicanas, al celebrarse en la misma las dos últimas reuniones del Consejo de Ministros en circunstancias apremiantes para el propio régimen antes de su caída.

La finca El Poblet, de Petrer, es un lugar vinculado con carácter decisivo a acontecimientos históricos del pasado y constituye un hito paradigmático del itinerario cultural de la memoria histórica. Al incorporar estos valores culturales en grado excepcionalmente significativo, se impone su máximo reconocimiento a nivel patrimonial mediante la declaración como bien de interés cultural de conformidad con el mandato contenido en la Ley 4/1998, de 11 de junio, del patrimonio cultural valenciano.

En cumplimiento del principio de proporcionalidad, este decreto constituye la herramienta necesaria e imprescindible para la preserva-

actual configuració de la finca el Poblet, conservada excepcionalment en la mateixa forma i disposició en la qual va servir de seu i centre d'operacions al president Negrín en els últims i dramàtics moments de la República.

En compliment del principi de seguretat jurídica aquesta formalització tutelar i la normativa que en ella s'estableix, concilia l'obligada protecció a un bé de destacadíssima significació patrimonial amb la definició precisa de l'estatut jurídic de les persones propietàries afectades, les facultats de les quals es limiten en la mesura estrictament necessària per a preservar els valors culturals detectats, establint-se el règim de la prèvia i preceptiva autorització de l'òrgan competent en matèria de patrimoni cultural en l'àmbit delimitat del bé d'interés cultural.

En compliment del principi de transparència per a potenciar la participació activa de les persones destinatàries en l'elaboració d'aquesta iniciativa normativa, s'ha notificat la iniciació de l'expedient a les persones propietàries afectades, s'ha suscitat la intervenció activa de la ciutadania mitjançant el tràmit d'informació pública, conferint-se finalment audiència al titular dominical.

En compliment del principi d'eficiència aquest decret només implementa el tràmit de la prèvia i preceptiva autorització administrativa de l'òrgan competent en matèria de cultura per a qualssevol actuacions de transcendència patrimonial que pretendeu realitzar-se en l'àmbit delimitat del lloc històric únicament als efectes de salvaguardar les seues preeexistències, tal com apareixen descrites en aquest decret, en relació de causa a efecte, i no comporta cap càrrega per a l'Administració.

Per tot això, de conformitat amb el que s'estableix en l'article 26.2 de la Llei 4/1998, d'11 de juny, del patrimoni cultural valencià i l'article 33 de la Llei 5/1983, de 30 de desembre, de la Generalitat, del Consell, conforme amb el Consell Jurídic Consultiu, a proposta del conseller d'Educació, Cultura i Esport, i prèvia deliberació del Consell, en la reunió del 29 de novembre de 2019,

DECREE

Article 1. Objecte

Aquest decret té per objecte declarar bé d'interès cultural, amb la categoria de lloc històric la finca el Poblet, situada en el terme municipal de Petrer (Alacant) de conformitat amb la descripció continguda en els annexos I (delimitació literal) i II (documentació gràfica) d'aquest decret.

Article 2. Règim del lloc històric

La finca el Poblet és un bé d'interès cultural amb la categoria de lloc històric, i es regeix pel que es disposa en la secció segona del capítol III del títol II de la Llei 4/1998, d'11 de juny, del patrimoni cultural valencià per als béns immobles d'interès cultural ja que el Poblet està indissolublement associat al patrimoni històric de la Guerra Civil i a la seua memòria.

Article 3. Usos permesos

Els usos permesos seran tots aquells que siguin compatibles amb la posada en valor i gaudi patrimonial dels béns i contribuïsquen a la consecució d'aquestes finalitats. L'autorització prèvia d'ús es regirà pel que es disposa per l'article 18 de l'esmentada llei.

Article 4. Règim d'intervencions en el lloc històric

Mentre no s'aprove un pla especial de protecció o instrument urbanístic assimilable d'anàleg contingut, qualsevol actuació que pretenga realitzar-se en l'àmbit delimitat del lloc històric, requerirà la prèvia autorització de la conselleria competent en matèria de Cultura. Aquesta autorització s'emetrà aplicant els criteris d'aquest decret i, si no és possible, els enumerats en els articles 38 i 39 de la Llei 4/1998 d'11 de juny del patrimoni cultural valencià, tot això sense perjudici de les autoritzacions que per l'aplicació d'altres normatives sectorials resulten procedents, excepte les que s'acredite que manifestament manquen de transcendència patrimonial.

Article 5. Criteris d'intervenció

Els jardins i immobles de la finca el Poblet hauran de ser conservats, preservant i restaurant els caràcters originaris d'aquests. Els usos

ción, en su actual configuración de la finca El Poblet, conservada excepcionalmente en la misma forma y disposición en la que sirvió de sede y centro de operaciones al presidente Negrín en los últimos y dramáticos momentos de la República.

En cumplimiento del principio de seguridad jurídica esta formalización tutelar y la normativa que en la misma se establece, concilia la obligada protección a un bien de destacadísima significación patrimonial con la definición precisa del estatuto jurídico de las personas propietarias afectadas, cuyas facultades se limitan en la medida estrictamente necesaria para preservar los valores culturales detectados, estableciéndose el régimen de la previa y preceptiva autorización del órgano competente en materia de patrimonio cultural en el ámbito delimitado del bien de interés cultural.

En cumplimiento del principio de transparencia para potenciar la participación activa de las personas destinatarias en la elaboración de esta iniciativa normativa, se ha notificado la iniciación del expediente a las personas propietarias afectadas, se ha suscitado la intervención activa de la ciudadanía a través del trámite de información pública, confiriéndose finalmente audiencia al titular dominical.

En cumplimiento del principio de eficiencia este decreto solo implementa el trámite de la previa y preceptiva autorización administrativa del órgano competente en materia de cultura para cualesquier actuaciones de transcendencia patrimonial que pretendan realizarse en el ámbito delimitado del sitio histórico a los solos efectos de salvaguardar sus preeexistencias, tal y como aparecen descritas en este decreto, en relación de causa a efecto, y no conlleva carga alguna para la Administración.

Por todo ello, de conformidad con lo establecido en el artículo 26.2 de la Ley 4/1998, de 11 de junio, del patrimonio cultural valenciano y el artículo 33 de la Ley 5/1983, de 30 de diciembre, de la Generalitat, del Consell, conforme con el Consell Jurídic Consultiu, a propuesta del conseller de Educación, Cultura y Deporte, y previa deliberación del Consell, en la reunión del 29 de noviembre de 2019,

DECRETO

Artículo 1. Objeto

Este decreto tiene por objeto declarar bien de interés cultural, con la categoría de sitio histórico la finca El Poblet, situada en el término municipal de Petrer (Alicante) de conformidad con la descripción contenida en los anexos I (delimitación literal) y II (documentación gráfica) de este decreto.

Artículo 2. Régimen del sitio histórico

La finca El Poblet es un bien de interés cultural con la categoría de sitio histórico, y se rige por lo dispuesto en la sección segunda del capítulo III del título II de la Ley 4/1998, de 11 de junio, del patrimonio cultural valenciano para los bienes inmuebles de interés cultural en cuanto El Poblet está indisolublemente asociado al patrimonio histórico de la Guerra Civil y a su memoria.

Artículo 3. Usos permitidos

Los usos permitidos serán todos aquellos que sean compatibles con la puesta en valor y disfrute patrimonial de los bienes y contribuyan a la consecución de dichos fines. La autorización previa de uso se regirá por lo dispuesto por el artículo 18 de la referida ley.

Artículo 4. Régimen de intervenciones en el sitio histórico

En tanto no se apruebe un plan especial de protección o instrumento urbanístico assimilable de análogo contenido, cualquier actuación que pretenda realizarse en el ámbito delimitado del sitio histórico, requerirá la previa autorización de la conselleria competente en materia de Cultura. Esta autorización se emitirá aplicando los criterios de este decreto y en su defecto los enumerados en los artículos 38 y 39 de la Ley 4/1998, de 11 de junio, del patrimonio cultural valenciano, todo ello sin perjuicio de las autorizaciones que por la aplicación de otras normativas sectoriales resulten procedentes, salvo las que se acredite que manifestamente carezcan de transcendencia patrimonial.

Artículo 5. Criterios de intervención

Los jardines e inmuebles de la finca El Poblet deberán ser conservados, preservando y restaurando los caracteres originarios de los mismos.

permesos seran els tendents a la recuperació i posada en ús i valor del patrimoni històric i militar de la Guerra Civil i de la memòria històrica que aquests immobles incorporen en grau significatiu, admetent-se expressament com a compatible l'ús residencial existent en data de hui.

Article 6. Preservació de la silueta paisatgística i de la imatge arquitectònica

Totes les actuacions que pogueren tindre incidència sobre la correcta percepció i la dignitat en l'estima de l'escena o paisatge del lloc històric, com seria el cas de l'afecció dels espais lliures per actuacions de reurbanització, enjardinament o arbratge, provisió de mobiliari urbà, assignació d'ús i ocupacions de les vies públiques, etc. o com podria ser la implantació de rètols, marquesines, tendals, instal·lacions vistes, antenes, etc. o qualsevol altres semblants i conseqüències, hauran de sotmetre's a autorització de la conselleria competent en matèria de cultura, que resoldrà conformement a les determinacions de la llei i els criteris de percepció i dignitat abans referits.

Article 7. Elements impropis

Queda prohibida la introducció d'anuncis o publicitat exterior (excepte cartells informatius dels noms i funcions dels edificis), en qualsevol de les seues acepcions, que irrompa en el paisatge i silueta, excepte les d'activitats culturals o esdeveniments festius que, de manera ocasional, reversible i per temps limitat sol·liciten i obtinguen autorització expressa de la conselleria competent en matèria de cultura.

Article 8. Actuacions il·legals

La contravenció del que es preveu en aquesta normativa, determinarà la il·legalitat de l'actuació amb la consegüent restitució dels valors afectats, si escau, i la responsabilitat de les persones causants en els termes establerts en l'article 37 de la Llei 4/1998, d'11 de juny, del patrimoni cultural valencià.

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Primera. Inscripció en l'Inventari General del Patrimoni Cultural Valencià

Aquesta declaració de bé d'interés cultural, amb la categoria de lloc històric de la finca El Poblet, situada en el terme municipal de Petrer (Alacant) s'inscriurà en la Secció Primera de l'Inventari General del Patrimoni Cultural Valencià i en el Registre General de Béns d'Interés Cultural, dependent de l'Administració General de l'Estat.

Segona. Incidència pressupostària

La implementació i desplegament d'aquest decret no podrà tindre cap incidència en la dotació dels capítols de despesa assignada a la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, i en tot cas haurà de ser atès amb els mitjans personals i materials de la conselleria competent per raó de la matèria.

DISPOSICIONS FINALS

Primera. Entrada en vigor

Aquest decret es publicarà en el BOE i entrerà en vigor l'endemà de la publicació en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*.

Segona. Pla especial de protecció de l'entorn

D'acord amb el que es disposa en els articles 34.2 i 39.4 de la Llei 4/1998, d'11 de juny, del patrimoni cultural valencià, el Pla especial de protecció del bé d'interés cultural haurà d'aprovar-se en el termini d'un any des de la publicació d'aquest decret.

València, 29 de novembre de 2019

El president de la Generalitat,
XIMO PUIG I FERRER

El conseller d'Educació, Cultura i Esport,
VICENT MARZÀ I IBÁÑEZ

Los usos permitidos serán los tendentes a la recuperación y puesta en uso y valor del patrimonio histórico y militar de la Guerra Civil y de la memoria histórica que estos inmuebles incorporan en grado significativo, admitiéndose expresamente como compatible el uso residencial existente a fecha de hoy.

Artículo 6. Preservación de la silueta paisajística y de la imagen arquitectónica

Todas las actuaciones que pudiesen tener incidencia sobre la correcta percepción y la dignidad en el aprecio de la escena o paisaje del sitio histórico, como sería el caso de la afección de los espacios libres por actuaciones de reurbanización, ajardinamiento o arbolado, provisión de mobiliario urbano, asignación de uso y ocupaciones de las vías públicas, etc. o como podría ser la implantación de rótulos, marquesinas, toldos, instalaciones vistas, antenas, etc. o cualesquiera otros de similar corte y consecuencias, deberán someterse a autorización de la conselleria competente en materia de cultura, que resolverá con arreglo a las determinaciones de la ley y los criterios de percepción y dignidad antes referidos.

Artículo 7. Elementos impropios

Queda prohibida la introducción de anuncios o publicidad exterior (excepto carteles informativos de los nombres y funciones de los edificios), en cualquiera de sus acepciones, que irrumpa en el paisaje y silueta, salvo las de actividades culturales o eventos festivos que, de manera ocasional, reversible y por tiempo limitado soliciten y obtengan autorización expresa de la conselleria competente en materia de cultura.

Artículo 8. Actuaciones ilegales

La contravención de lo previsto en esta normativa, determinará la ilegalidad de la actuación con la consiguiente restitución de los valores afectados en su caso y la responsabilidad de las personas causantes en los términos establecidos en el artículo 37 de la Ley 4/1998, de 11 de junio, del patrimonio cultural valenciano.

DISPOSICIONES ADICIONALES

Primera. Inscripción en el inventario General del Patrimonio Cultural Valenciano

Esta declaración de bien de interés cultural, con la categoría de sitio histórico de la finca El Poblet, situada en el término municipal de Petrer (Alicante) se inscribirá en la Sección Primera del inventario General del Patrimonio Cultural Valenciano y en el Registro General de Bienes de Interés Cultural, dependiente de la Administración General del Estado.

Segunda. Incidencia presupuestaria

La implementación y desarrollo de este decreto no podrá tener incidencia alguna en la dotación de los capítulos de gasto asignada a la Conselleria de Educación, Cultura y Deporte, y en todo caso deberá ser atendido con los medios personales y materiales de la conselleria competente por razón de la materia.

DISPOSICIONES FINALES

Primera. Entrada en vigor

Este decreto se publicará en el BOE y entrará en vigor el día siguiente al de la publicación en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*.

Segunda. Plan especial de protección del entorno

De acuerdo con lo dispuesto en los artículos 34.2 y 39.4 de la Ley 4/1998, de 11 de junio, del patrimonio cultural valenciano, el Plan especial de protección del bien de interés cultural deberá aprobarse en el plazo de un año desde la publicación de este decreto.

València, 29 de noviembre de 2019

El presidente de la Generalitat,
XIMO PUIG I FERRER

El conseller de Educación, Cultura y Deporte,
VICENT MARZÀ I IBÁÑEZ

ANNEX I

Delimitació literal del lloc històric que comprén l'immoble i les zones enjardinades de la finca el Poblet, a Petrer (Alacant), descripció de les parts integrants o consustancials d'aquest i valors patrimonials que justifiquen la declaració

1. Denominació principal:

Lloc històric finca el Poblet

2. Una altra denominació:

Posició Yuste

3. Localització:

Comunitat Valenciana

Província: Alacant

Comarca: el Vinalopó Mitjà

Municipi: Petrer

4. Delimitació literal del lloc històric:

4.1. Ubicació

Les coordenades UTM del lloc, mesurades en el centre de la finca, es corresponen amb les coordenades X: 692204; Y: 4264081. Les coordenades de la principal edificació són X: 692106; Y: 4263997.

El bé d'interès cultural es troba delimitat per les següents coordenades:

Dàtum: ETRS 89

Fus: 30N

Sentit horari

Edifici principal:

UTMe: 692106

UTMn: 4263997

Altura: 552 m.s.n.m.

Punts	X	Y
Origen A1	692284	4264298
2	692292	4264289
3	692296	4264273
4	692292	4264264
5	692282	4264258
6	692262	4264255
7	692252	4264250
8	692290	4264186
9	692298	4264206
10	692324	4264217
11	692331	4264206
12	692329	4264194
13	692309	4264180
14	692302	4264167
15	692311	4264160
16	692313	4264154
17	692308	4264143
18	692299	4264141
19	692296	4264137
20	692292	4263980
21	692296	4263981
22	692301	4263984
23	692305	4263978
24	692305	4263964
25	692309	4263960
26	692311	4263946
27	692185	4263911
28	692190	4263894
29	692158	4263900
30	692121	4263924
31	692065	4263971
32	692064	4263978
33	692065	4264003
34	692081	4264063
35	692073	4264081
36	692084	4264104
37	692102	4264140
38	692112	4264161
39	692051	4264220
40	692053	4264236
41	692064	4264258

ANEXO I

Delimitación literal del sitio histórico que comprende el inmueble y las zonas ajardinadas de la finca El Poblet, en Petrer (Alicante), descripción de las partes integrantes o consustanciales del mismo y valores patrimoniales que justifican la declaración

1. Denominación principal:

Sitio histórico finca El Poblet»

2. Otra denominación:

Posición Yuste

3. Localización:

Comunitat Valenciana

Provincia: Alicante

Comarca: el Vinalopó Mitjà

Municipio: Petrer

4. Delimitación literal del sitio histórico:

4.1. Ubicación

Las coordenadas UTM del lugar, medidas en el centro de la finca, se corresponden con las coordenadas X: 692204; Y: 4264081. Las coordenadas de la principal edificación son X: 692106; Y: 4263997.

El bien de interés cultural se encuentra delimitado por las siguientes coordenadas:

Datum: ETRS 89

Huso: 30N

Sentido horario

Edificio principal:

UTMe: 692106

UTMn: 4263997

Altura: 552 m.s.n.m.

Puntos	X	Y
Origen A1	692284	4264298
2	692292	4264289
3	692296	4264273
4	692292	4264264
5	692282	4264258
6	692262	4264255
7	692252	4264250
8	692290	4264186
9	692298	4264206
10	692324	4264217
11	692331	4264206
12	692329	4264194
13	692309	4264180
14	692302	4264167
15	692311	4264160
16	692313	4264154
17	692308	4264143
18	692299	4264141
19	692296	4264137
20	692292	4263980
21	692296	4263981
22	692301	4263984
23	692305	4263978
24	692305	4263964
25	692309	4263960
26	692311	4263946
27	692185	4263911
28	692190	4263894
29	692158	4263900
30	692121	4263924
31	692065	4263971
32	692064	4263978
33	692065	4264003
34	692081	4264063
35	692073	4264081
36	692084	4264104
37	692102	4264140
38	692112	4264161
39	692051	4264220
40	692053	4264236
41	692064	4264258

42	692092	4264295
43	692133	4264280
44	692161	4264247
45	692222	4264270
46	692284	4264298

42	692092	4264295
43	692133	4264280
44	692161	4264247
45	692222	4264270
46	692284	4264298

4.2. Referència cadastral principal:

Terme municipal de Petrer (Alacant)

Localització:

Polygon 23

Parcel·la 25 (part)

03104A023000250000ZS

Pedreres Baixes. Petrer

Elements construïts que componen el lloc històric de la finca el Poblet.

Edificació. Referència cadastral (segons seu electrònica del Cadastre)

001 000800100XH96C0001RM. PD Pedreres Baixes 7 (A) Classe Urbà. Us principal: esportiu. Coordenades 692220/4264204

006 000800600XH96C0001EM. PD Pedreres Baixes 5 (A) Classe Urbà. Us principal: industrial. Coordenadas 692178/4263922

007 000800700XH96C0001SM. PD Pedreres Baixes 5 Classe Urbà. Us principal: residencial. Coordenadas 692146/4263949

008 000800800XH96C0001ZM. PD Pedreres Baixes 4 Classe Urbà. Us principal: residencial. Coordenadas 692124/4263953

009 000800900XH96C0001UM. PD Pedreres Baixes 4 (A) Classe Urbà. Us principal: residencial. Coordenadas 692100/4263959

010 000801000XH96C0001SM. PD Pedreres Baixes 6 Classe Urbà. Us principal: residencial. Coordenadas 692084/426398

011 000801100XH96C0001ZM. PD Pedreres Baixes 7 Classe Urbano. Us principal: residencial. Coordenadas 692106/4263997

5. Justificació de la delimitació del lloc històric declarat bé d'interés cultural.

Per a l'elaboració d'aquest i dels següents apartats s'ha utilitzat, entre altres, el Pla general i el Catàleg de Béns i Espais Protegits de l'Ajuntament de Petrer i l'article publicat en la Revista del Vinalopó, núm. 12 (any 2009) editada pel Centre d'Estudis Locals del Vinalopó (CEL), titulat *De Negrín a Franco. Els llocs de la memòria de la Guerra Civil: el cas del Poblet de Petrer*, de José Ramón Valero Escandell, pgs. 11-32.

La finca el Poblet es troba situada en el terme municipal de Petrer, a uns 2 km de distància del nucli urbà, en la partida denominada Pedreres Baixes 4, 5, 6 i 7, al NE del nucli urbà de Petrer, pròxima als límits de demarcació dels termes municipals de Sax i Elda, amb una apreciable i espessa superfície forestal, que integra immobles i jardins, enmig d'un variat arbratge.

La finca es troba recollida en el Pla general de Petrer i en el Catàleg de Béns i Espais Protegits en la fitxa número P-32, la finalitat de la qual és la conservació integral de la casa i edificacions, dels jardins i el parc de pineda. L'entorn que envolta la finca està classificat pel Pla general de Petrer com a sòl no urbanitzable comú tipus D (N.U.C.D.).

La finca el Poblet reuneix les condicions exigides per a ser declarada bé d'interés cultural amb la categoria de lloc històric, ja que es tracta d'un lloc vinculat a esdeveniments decisius de la Guerra Civil que posseeixen un valor rellevant per a la memòria popular. En concret ha estat l'última seu del govern de la II República Espanyola.

6. Descripció del lloc històric, de les parts integrants o consubstancials i determinació dels seus valors.

6.1. Descripció del lloc històric:

El Poblet, de Petrer, finca també coneguda com a Posició Yuste (al·ludint a la denominació militar que va rebre), és un lloc emblemàtic entre els que es vinculen a la Guerra Civil. Cal incloure-lo entre aquells que van protagonitzar esdeveniments destacats de caràcter polític, sent un lloc que va viure profundes transformacions per a adaptar-se als diversos usos als quals va ser destinat en aquells anys.

Segons dades d'Hipólito Navarro Villaplana, l'origen de la primera casa edificada en el lloc dataria de principis del segle XIX, i va ser construïda per Jaime Tortosa. El lloc estava llavors enclavat en un punt fronterer amb l'antic Regne de Castella (Sax era considerat castellà fins a la delimitació administrativa provincial de Javier de Burgos en 1833), just en el camí natural d'eixida de la submeseta S cap al Mediterrani. A poc a poc es van anar construint en l'enclavament algunes cases més

4.2. Referencia catastral principal:

Término municipal de Petrer (Alicante)

Localización:

Polygon 23

Parcela 25 (parte)

03104A023000250000ZS

Pedreres Baixes. Petrer

Elementos construidos que componen el sitio histórico de la finca El Poblet.

Edificación. Referencia catastral (según sede electrónica del Catastro)

001000800100XH96C0001RM. PD Pedreres Baixes 7 (A) Clase Urbano. Uso principal: deportivo. Coordenadas 692220/4264204

006000800600XH96C0001EM. PD Pedreres Baixes 5 (A) Clase Urbano. Uso principal: industrial. Coordenadas 692178/4263922

007000800700XH96C0001SM. PD Pedreres Baixes 5 Clase Urbano. Uso principal: residencial. Coordenadas 692146/4263949

008000800800XH96C0001ZM. PD Pedreres Baixes 4 Clase Urbano. Uso principal: residencial. Coordenadas 692124/4263953

009000800900XH96C0001UM. PD Pedreres Baixes 4 (A) Clase Urbano. Uso principal: residencial. Coordenadas 692100/4263959

010000801000XH96C0001SM. PD Pedreres Baixes 6 Clase Urbano. Uso principal: residencial. Coordenadas 692084/426398

011000801100XH96C0001ZM. PD Pedreres Baixes 7 Clase Urbano. Uso principal: residencial. Coordenadas 692106/4263997

5. Justificación de la delimitación del sitio histórico declarado bien de interés cultural.

Para la elaboración de este y de los siguientes apartados se ha utilizado, entre otros, el Plan general y el Catálogo de Bienes y Espacios Protegidos del Ayuntamiento de Petrer y el artículo publicado en la Revista del Vinalopó, núm. 12 (año 2009) editada por el Centro de Estudios Locales del Vinalopó (CEL), titulado *De Negrín a Franco. Los lugares de la memoria de la Guerra Civil: El caso de El Poblet, de Petrer*, de José Ramón Valero Escandell, pgs. 11-32.

La finca El Poblet se encuentra situada en el término municipal de Petrer, a unos 2 km de distancia del núcleo urbano, en la partida denominada Pedreres Baixes 4, 5, 6 y 7, al NE del casco urbano de Petrer, próxima a los límites de demarcación de los términos municipales de Sax y Elda, con una apreciable y tupida superficie forestal, que integra inmuebles y jardines, en medio de un variado arbolado.

La finca se encuentra recogida en el Plan general de Petrer y en el Catálogo de Bienes y Espacios Protegidos en la ficha número P-32, cuya finalidad es la conservación integral de la casa y edificaciones, de los jardines y el parque de pinada. El entorno que rodea la finca está clasificado por el Plan general de Petrer como suelo no urbanizable común tipo D (N.U.C.D.).

La finca El Poblet reúne las condiciones exigidas para ser declarada bien de interés cultural con la categoría de sitio histórico, ya que se trata de un lugar vinculado a acontecimientos decisivos de la Guerra Civil que poseen un valor relevante para la memoria popular. En concreto ha sido la última sede del gobierno de la II República Española.

6. Descripción del sitio histórico, de las partes integrantes o consustanciales y determinación de sus valores.

6.1. Descripción del sitio histórico:

El Poblet, de Petrer, finca también conocida como Posición Yuste (aludiendo a la denominación militar que recibió), es un lote emblemático entre los que se vinculan a la Guerra Civil. Cabe incluirlo entre aquellos que protagonizaron acontecimientos destacados de carácter político, siendo un lugar que vivió profundas transformaciones para adaptarse a los diversos usos a los que fue destinado en aquellos años.

Según datos de Hipólito Navarro Villaplana, el origen de la primera casa edificada en el lugar dataría de principios del siglo XIX, y fue construida por Jaime Tortosa. El lugar estaba entonces enclavado en un punto fronterizo con el antiguo Reino de Castilla (Sax era considerado castellano hasta la delimitación administrativa provincial de Javier de Burgos en 1833), justo en el camino natural de salida de la submeseta S hacia el Mediterráneo. Poco a poco se fueron construyendo en el encla-

fins a constituir un xicotet nucli, suficient per a aconseguir la denominació popular amb la qual encara hui se'l coneix: el Poblet.

Amb els anys, el lloc va passar a ser majoritàriament propietat de Vicente Amat Furió, que va iniciar la construcció dels elements arquitectònics i paisatgístics més antics que encara es conserven. Va ser adquirida posteriorment per un advocat alacantí, que va fer donació d'aquesta a la seua filla, casada amb Plácido Grás (familiar dels actuals propietaris), i que va aconseguir agrupar el conjunt de la propietat, mitjançant compres als xicotets propietaris del lloc, i va convertir la finca en un gran espai d'esbarjo, encara que mantenint també la seu utilització agrícola.

La finca, confiscada durant els anys de la Guerra Civil, va anar canviant els seus usos al llarg de la Guerra. En començar la Guerra Civil, la finca posseïa abundant aigua, cultius i un cuidat jardí.

El Poblet va ser inicialment Hospital de Sang per a ferits lleus, amb uns 24 llits, servit per personal sanitari d'Elda i Petrer, fins que els ferits van ser traslladats a la intensa xarxa hospitalària creada al voltant de Monòver, Elda i Sax; posteriorment, va passar a ser colònia infantil (ja ho era almenys al novembre de 1936). En aquell període inicial, els xiquets petrerers, acompanyats pel seu professorat i pel personal monitor de l'organització Pioners, solien fer freqüents visites al lloc.

Després, va ser ocupat per instal·lacions militars, una base de protecció de vol amb bones instal·lacions radiotelefòniques i amb militars qualificats. És en aqueixos mesos quan es construeix, amb notable rapidesa, la nau adjunta.

La conjunció d'una infraestructura militar adequada i d'una construcció residencial envejable seria segurament la raó que es pensava en ella per a establir la seu de la Presidència del govern de la República en una situació tan delicada com la que es vivia al febrer de 1939.

El president del govern de la II República va habitar el lloc durant uns dies i aquesta va ser la seua última residència a Espanya. En el lloc es van celebrar dos consells de ministres d'importància cabdal (els últims celebrats pel govern republicà a Espanya) decisius pels fets polítics viscuts allí en relació amb el desenllaç de la Guerra Civil.

Entre els esdeveniments que s'han desenvolupat en el paratge destaquen:

a) Durant els primers anys de la Guerra Civil, la finca va ser colònia infantil per a xiquets refugiats, Hospital Militar i Centre de Control Aeri, a la qual es van desplaçar, amb el president de la República, diversos ministres i militars de la més alta graduació.

b) El lloc va servir com a residència del president del Govern entre, almenys, el 28 de febrer i el 6 de març de 1939. En aquells dies, el president de Govern republicà Doctor Juan Negrín (Las Palmas de Gran Canaria, 3 de febrer de 1892 – París, 12.11.1956) havia abandonat Madrid en sentir-se insegur i controlat, i va decidir trobar un lloc més segur des d'on reorganitzar la infraestructura governamental o, si no era possible, preparar una possible retirada organitzada de les tropes. Exiliat a França el president de la República, Manuel Azaña, i el de les Corts Espanyoles, Martínez Barrio, aquest lloc passa a ser la residència de la primera autoritat *de facto* de la II República Espanyola.

c) A més de Negrín, el lloc rep la visita de la pràctica totalitat del govern republicà, atés que allí es van celebrar els dos últims consells de ministres, entre ells el del 5 de març, quan el govern decideix eixir d'Espanya a l'exili.

d) Juntament amb aquests consells, en el lloc es van desenvolupar notícies d'importància fonamental per al desenllaç final de la contesa:

1. La dimissió del president de la República, el 27 de febrer.
2. El reconeixement, aqueix mateix dia, del govern de Franco per part de França i Gran Bretanya.

3. La revolta de Cartagena i de la marxa del gruix de l'armada cap a aigües internacionals.

4. La proclamació del Consell de Defensa.

e) El lloc va ser visitat pels principals caps militars del bàndol republicà, entre ells el cap de l'Exèrcit del Centre, Segismundo Casat, cervell del posterior pronunciament antigovernamental, que el va visitar el 2 de març de 1939.

ve algunas casas más hasta constituir un pequeño núcleo, suficiente para alcanzar la denominación popular con la que aún hoy se le conoce: El Poblet.

Con los años, el lugar pasó a ser mayoritariamente propiedad de Vicente Amat Furió, que inició la construcción de los elementos arquitectónicos y paisajísticos más antiguos que todavía se conservan. Fue adquirida posteriormente por un abogado alicantino, que hizo donación de la misma a su hija, casada con Plácido Grás (familiar de los actuales propietarios), y que consiguió agrupar el conjunto de la propiedad, mediante compras a los pequeños propietarios del lugar, y convirtió la finca en un gran espacio de recreo, aunque manteniendo también su utilización agrícola.

La finca, incautada durante los años de la Guerra Civil, fue cambiando sus usos a lo largo de la Guerra. Al comenzar la Guerra Civil, la finca poseía abundante agua, cultivos y un cuidado jardín.

El Poblet fue inicialmente Hospital de Sangre para heridos leves, con unas 24 camas, servido por personal sanitario de Elda y Petrer, hasta que sus heridos fueron trasladados a la intensa red hospitalaria creada en torno a Monóvar, Elda y Sax; posteriormente, pasó a ser colonia infantil (ya lo era al menos en noviembre de 1936). En aquel periodo inicial, los niños petrerenses, acompañados por su profesorado y por el personal monitor de la organización Pioneros, solían hacer frecuentes visitas al lugar.

Después, fue ocupado por instalaciones militares, una base de protección de vuelo con buenas instalaciones radiotelefónicas y con militares cualificados. Es en esos meses cuando se construye, con notable rapidez, la nave adjunta.

La conjunción de una infraestructura militar adecuada y de una construcción residencial enviable sería seguramente la razón de que se pensase en ella para establecer la sede de la Presidencia del gobierno de la República en una situación tan delicada como la que se vivía en febrero de 1939.

El presidente del gobierno de la II República habitó el lugar durante unos días y esta fue su última residencia en España. En el lugar se celebraron dos Consejos de Ministros de importancia capital (los últimos celebrados por el gobierno republicano en España) decisivos por los hechos políticos vividos allí en relación con el desenlace de la Guerra Civil.

Entre los acontecimientos que se han desarrollado en el paraje destacan:

a) Durante los primeros años de la Guerra Civil, la finca fue colonia infantil para niños refugiados, Hospital Militar y Centro de Control Aéreo, a la que se desplazaron, con el presidente de la República, diversos ministros y militares de la más alta graduación.

b) El lugar sirvió como residencia del presidente del gobierno entre, al menos, el 28 de febrero y el 6 de marzo de 1939. En aquellos días, el presidente de gobierno republicano Doctor Juan Negrín (Las Palmas de Gran Canaria, 3 de febrero de 1892 – París, 12.11.1956) había abandonado Madrid al sentirse inseguro y controlado, y decidió encontrar un lugar más seguro desde donde reorganizar la infraestructura gubernamental o, en su defecto, preparar una posible retirada organizada de las tropas. Exiliado ya en Francia el presidente de la República, Manuel Azaña, y el de las Cortes Españolas, Martínez Barrio, este lugar pasa a ser la residencia de la primera autoridad *de facto* de la II República Española.

c) Además de Negrín, el lugar recibe la visita de la práctica totalidad del gobierno republicano, dado que allí se celebraron los dos últimos consejos de ministros, entre ellos el del 5 de marzo, cuando el Gobierno decide salir de España al exilio.

d) Junto a estos consejos, en el lugar se desarrollaron noticias de importancia fundamental para el desenlace final de la contienda:

1. La dimisión del presidente de la República, el 27 de febrero.
2. El reconocimiento, ese mismo día, del Gobierno de Franco por parte de Francia y Gran Bretaña.

3. La sublevación de Cartagena y de la marcha del grueso de la armada hacia aguas internacionales.

4. La proclamación del Consejo de Defensa.

e) El lugar fue visitado por los principales jefes militares del bando republicano, entre ellos el jefe del Ejército del Centro, Segismundo Casado, cerebro del posterior pronunciamiento antigubernamental, que lo visitó el 2 de marzo de 1939.

f) Al Poblet va sostindre Negrín la seu conversa telefònica amb el coronel Casado després de la formació de la Junta (el pronunciament o cop d'estat de l'autoproclamat Consell Nacional de Defensa a Madrid –5 de març de 1939– com a organisme que va assumir el paper de govern provisional en el que quedava de la República després del cop militar protagonitzat pel coronel Casado contra el Govern de Negrín, amb el mateix Segismundo Casado i el líder anarquista Cipriano Mera com a representants militars, el líder socialista Julián Besteiro i el general José Miaja com a figures representatives).

g) Davant del desenvolupament dels esdeveniments, el president Doctor Negrín adoptarà en el Poblet la decisió que el govern abandone Espanya.

6.2. Parts integrants:

1. La finca compta amb 3 edificis essencials:

a) La casa principal és la més gran. És la que va ser habitada pel propietari del lloc i aquella en la qual va residir i va realitzar les seues reunions polítiques més destacades el president de la II República Juan Negrín.

És de planta rectangular i coberta de teula a quatre aigües. Consta de planta semisoterrani i dues plantes sobre rasant. S'accedeix a ella a través de dues portes: una, en la façana E, que dona al jardí central en el qual existeix una xicoteta font, i una altra porta lateral, en la façana N, a la qual s'accedeix pujant una escalinata i travessant una terrassa.

Les façanes tenen composició simètrica, amb buits de proporcions verticals, amb major dimensió els de la planta primera que els de la planta baixa. Totes les finestres estan protegides amb reixeria.

L'estil arquitectònic és clàssic, austero. Com a únics elements destacables en la decoració cal destacar les xicotetes impostes situades sobre cadascun dels buits de la planta superior, i la passada de juntes horitzontal del parament de façana que recorre perimetralment tota la planta baixa.

b) Un pavelló també de planta rectangular, però més allargat que la casa principal, quasi confrontant al camí principal d'entrada en l'actualitat, en el qual existeixen diversos habitatges. En part va ser construït durant la contesa per a ser utilitzat com a Hospital de Sang (per a més o menys 25 ferits i el personal sanitari corresponent). Posteriorment va ser allotjament per a xiquets evacuats i finalment allotjament de les tropes al servei del president.

L'edifici està format per un cos central i dos laterals, més xicotets però lleugerament més alts. Les finestres, també de proporcions verticales marquen un ritme uniforme al llarg de les dues façanes principals.

c) Una tercera edificació, la més antiga del conjunt i també la més deteriorada, que degué ser utilitzada com a residència prèvia dels propietaris del lloc, coronada per unes inicials molt deteriorades. L'edificació està formada per cossos adossats de diferents altures al voltant d'un pati.

2. En el jardí existeixen un conjunt d'elements, entre els quals cal esmentar:

a) Una bassa situada en una explanada central, que poguera suministrar l'aigua necessària per al reg.

b) Una altra segona bassa, amb torrassa central i pontet d'accés, molt allunyada de l'anterior, pròxima a l'autovia.

c) Un xicotet hivernacle.

d) Una arboleda que arriba a una glorieta pròxima a la rambla pròxim, perceptible fàcilment des de l'aire, al costat de la qual discorre una séquia en desús.

e) Xicotets racons romàntics, amb bancs resguardats, en algun cas decorat amb un escut amb la paraula Gras (cognom dels propietaris).

f) Un espai descobert que en uns altres temps va poder ser utilitzat com a pista de tennis.

6.3. Determinació dels seus valors:

La finca El Poblet té una singular rellevància històrica. La importància essencial del lloc consisteix en el seu protagonisme històric en els últims moments de la Guerra Civil. Pel que constitueix un lloc històric mereixedor de la protecció més gran.

El Poblet, de Petrer, constitueix un dels més interessants llocs de la província d'Alacant relacionats amb la Guerra Civil. La finca El Poblet va ser l'última seu de la Presidència del govern de la II República Espanyola. El 25 de febrer de 1939, el govern de la II República Espanyola, presidit per Juan Negrín, va fixar la seua residència en aquesta finca

f) En El Poblet sostuvo Negrín su conversación telefónica con el coronel Casado tras la formación de la Junta (el pronunciamiento o golpe de Estado del autoproclamado Consejo Nacional de Defensa en Madrid –5 de marzo de 1939– como organismo que asumió el papel de gobierno provisional en lo que quedaba de la República tras el golpe militar protagonizado por el coronel Casado contra el Gobierno de Negrín, con el propio Segismundo Casado y el líder anarquista Cipriano Mera como representantes militares, el líder socialista Julián Besteiro y el general José Miaja como figuras representativas).

g) Ante el desarrollo de los acontecimientos, el presidente Doctor Negrín adoptará en El Poblet la decisión de que el Gobierno abandone España.

6.2. Partes integrantes:

1. La finca cuenta con 3 edificios esenciales:

a) La casa principal es la más grande. Es la que fue habitada por el propietario del lugar y aquella en la que residió y realizó sus reuniones políticas más destacadadas el presidente de la II República Juan Negrín.

Es de planta rectangular y cubierta de teja a cuatro aguas. Consta de planta semisótano y dues plantas sobre rasante. Se accede a ella a través de dues puertas: una, en la fachada E, que da al jardín central en el que existe una pequeña fuente, y otra puerta lateral, en la fachada N, a la que se accede subiendo una escalinata y atravesando una terraza.

Las fachadas tienen composición simétrica, con huecos de proporciones verticales, con mayor dimensión los de la planta primera que los de la planta baja. Todas las ventanas están protegidas con rejería.

El estilo arquitectónico es clásico, austero. Como únicos elementos destacables en la decoración cabe destacar las pequeñas impostas situadas sobre cada uno de los huecos de la planta superior, y el llaguedo horizontal del paramento de fachada que recorre perimetralmente toda la planta baja.

b) Un pabellón también de planta rectangular, pero más alargado que la casa principal, casi colindante al camino principal de entrada en la actualidad, en el que existen varias viviendas. En parte fue construido durante la contienda para ser utilizado como Hospital de Sangre (para más o menos 25 heridos y el personal sanitario correspondiente). Posteriormente fue alojamiento para niños evacuados y finalmente alojamiento de las tropas al servicio del presidente.

El edificio está formado por un cuerpo central y dos laterales, más pequeños pero ligeramente más altos. Las ventanas, también de proporciones verticales marcan un ritmo uniforme a lo largo de las dos fachadas principales.

c) Una tercera edificación, la más antigua del conjunto y también la más deteriorada, que debió ser utilizada como residencia previa de los propietarios del lugar, coronada por unas iniciales muy deterioradas. La edificación está formada por cuerpos adosados de diferentes alturas alrededor de un patio.

2. En el jardín existen un conjunto de elementos, entre los que cabe citar:

a) Una balsa situada en una explanada central, que pudiera suministrar el agua necesaria para el riego.

b) Otra segunda balsa, con torreón central y puentecillo de acceso, muy alejada de la anterior, cercana a la Autovía.

c) Un pequeño invernadero.

d) Una arboleda que llega a una glorieta cercana a la rambla próxima, perceptible fácilmente desde el aire, a cuyo lado discurre una acequia en desuso.

e) Pequeños rincones románticos, con bancos resguardados, en algún caso decorado con un escudo con la palabra Gras (apellido de los propietarios).

f) Un espacio descubierto que en otros tiempos pudo ser utilizado como pista de tenis.

6.3. Determinación de sus valores:

La finca El Poblet tiene una singular relevancia histórica. La importancia esencial del lugar estriba en su protagonismo histórico en los últimos momentos de la Guerra Civil. Por lo que constituye un sitio histórico merecedor de la mayor protección.

El Poblet, de Petrer, constituye uno de los más interesantes lugares de la provincia de Alicante relacionados con la Guerra Civil.

La finca El Poblet fue la última sede de la Presidencia del gobierno de la II República Espanyola. El 25 de febrero de 1939, el gobierno de la II República Espanyola, presidido por Juan Negrín, fijó su residencia en

rural, a la qual els historiadors li van donar el nom militar de posició Yuste.

El Poblet és el lloc històric més característic del que els historiadors han anomenat Govern d'Elda, entenent com a tal el trasllat de la Presidència del govern de la II República Espanyola, i d'algunes institucions de l'Estat.

No es tracta de la capitalitat de l'Estat, a la manera en què provisionalment la van exercir Barcelona o València durant alguns mesos. Negrín en tornar a Espanya, després de la caiguda de Catalunya, va declarar Madrid com a seu oficial del Govern de la República. Ni les Corts Espanyoles es van reunir en el lloc mai, ni el president de la II República va tornar de França per a residir ací. No obstant això, Juan Negrín, el polític socialista que exercia la direcció del govern en aqueix moment sí va voler establir en aquesta zona un centre de decisions eficaç, que li permetera recuperar el control del vast territori que encara estava en mans republicanes durant la Guerra Civil. El Poblet, com a residència de Negrín en aquells dies, va constituir el centre de decisions, el nus que centralitzava tota la xarxa republicana.

L'elecció concreta del Poblet com a residència del president del Govern de la República es va basar en la disponibilitat d'infraestructures radiotelefòniques, l'existència d'un mínim d'instal·lacions tant per a la residència de Negrín com per a la de la seguretat al seu servei, així com l'abundància de residències secundàries als voltants, més o menys ben equipades, que podien posar-se al servei del personal traslladat.

La decisió d'establir allí la residència presidencial no pot considerar-se casual, perquè el lloc posseeix notables valors que van fer aconsejable la decisió:

a) La seua situació en el principal eix de comunicacions, i el més segur en aquells moments, del territori que encara estava controlat pel govern de la República, és a dir, la carretera Madrid-Alacant, que encara hui serveix de límit de la finca i a la qual llavors es tenia accés privilegiat. Així mateix, el lloc està a prop de l'encreuament de camins entre les principals capitals de les províncies de Múrcia, València, Alacant i Albacete. Tal vegada per això el lloc havia sigut requisat pocs dies abans de ser habilitat per Santiago Garcés, màxim responsable del SIM (Servei d'Intel·ligència Militar).

b) La seua discreció paisatgística, amb una residència escassament visible en una frondosa arboleda. Així mateix el seu allunyament relatiu de qualsevol nucli urbà, encara que amb suficient proximitat per a poder disposar de qualsevol servei. Pràcticament va passar inadvertit als consells municipals republicans de les poblacions veïnes, però que si que rebia informació des de la Delegació de Telègrafs d'Elda o aliments des de Petrer. En el seu moment la premsa provincial va parlar d'*«un lloc de la província fins ara desconegut»*, com citava la publicació Humanitat d'Alcoi el 28 de febrer d'aquell any.

c) La seua proximitat a la via del ferrocarril Madrid-Alacant, molt pròxima a la finca.

d) La seua proximitat als principals ports republicans i a diversos aeròdroms accessibles en pocs minuts,

En aquest lloc i en els seus edificis es van celebrar els dos últims consells de ministres de la II República, es van rebre les notícies de la revolta de Segismundo Casado contra el govern republicà, la fi de la Guerra i el reconeixement del Govern de Burgos per part de França i Gran Bretanya, la qual cosa va迫çar l'exili del govern per l'aeròdrom del Fondó de Monòver.

7. Cronología:

Segles XIX-XXI

esta finca rural, a los que los historiadores le dieron el nombre militar de Posición Yuste.

El Poblet es el sitio histórico más característico de lo que los historiadores han denominado Gobierno de Elda, entendiendo como tal el traslado de la Presidencia del gobierno de la II República Española, y de algunas instituciones del Estado.

No se trata de la capitalidad del Estado, a la manera en que provisionalmente la desempeñaron Barcelona o Valencia durante algunos meses. Negrín al regresar a España, tras la caída de Cataluña, declaró Madrid como sede oficial del Gobierno de la República. Ni las Cortes Españolas se reunieron en el lugar jamás, ni el presidente de la II República regresó de Francia para residir aquí. Sin embargo, Juan Negrín, el político socialista que desempeñaba la jefatura del gobierno en ese momento sí quiso establecer en esta zona un centro de decisiones eficaz, que le permitiera recuperar el control del vasto territorio que todavía estaba en manos republicanas durante la Guerra Civil. El Poblet, como residencia de Negrín en aquellos días, constituyó el centro de decisiones, el nudo que centralizaba toda la red republicana.

La elección concreta de El Poblet como residencia del presidente del gobierno de la República se basó en la disponibilidad de infraestructuras radiotelefónicas, la existencia de un mínimo de instalaciones tanto para la residencia de Negrín como para la de su seguridad a su servicio, así como la abundancia de residencias secundarias en los alrededores, más o menos bien equipadas, que podían ponerse al servicio del personal trasladado.

La decisión de establecer allí la residencia presidencial no puede considerarse casual, pues el lugar posee notables valores que hicieron aconsejable la decisión:

a) Su situación en el principal eje de comunicaciones, y el más seguro en aquellos momentos, del territorio que todavía estaba controlado por el gobierno de la República, es decir, la carretera Madrid-Alicante, que aún hoy sirve de límite de la finca y a la que entonces se tenía acceso privilegiado. Asimismo, el lugar está cerca del cruce de caminos entre las principales capitales de las provincias de Murcia, Valencia, Alicante y Albacete. Tal vez por ello el lugar había sido requisado pocos días antes de ser habilitado por Santiago Garcés, máximo responsable del SIM (Servicio de Inteligencia Militar).

b) Su discreción paisajística, con una residencia escasamente visible en una frondosa arboleda. Asimismo su alejamiento relativo de cualquier núcleo urbano, aunque con suficiente proximidad para poder disponer de cualquier servicio. Prácticamente pasó inadvertido a los consejos municipales republicanos de las poblaciones vecinas, pero que si que recibía información desde la Delegación de Telégrafos de Elda o alimento desde Petrer. En su momento la prensa provincial habló de *«un lugar de la provincia hasta ahora desconocido»*, como citaba la publicación Humanidad de Alcoy el 28 de febrero de aquel año.

c) Su cercanía a la vía del ferrocarril Madrid-Alicante, muy próxima a la finca.

d) Su cercanía a los principales puertos republicanos y a varios aeródromos accesibles en pocos minutos,

En este lugar y en sus edificios se celebraron los dos últimos Consejos de Ministros de la II República, se recibieron las noticias de la sublevación de Segismundo Casado contra el Gobierno Republicano, el fin de la Guerra y el reconocimiento del Gobierno de Burgos por parte de Francia y Gran Bretaña, lo que forzó el exilio del gobierno por el aeródromo del Fondó de Monóvar.

7. Cronología:

Siglos XIX-XXI

ANEXO II / ANNEX II

